

de recepció en la Reial Acadèmia de la Història, el 7 de juliol de 1901); *La moneda en la Edad del Bronce (Cultura Española)*; *Monedas antiguas de Gades (Boletín de la Sociedad Española de Excursiones)*; *Medallas de la Casa de Borbón* (tom IV del catàleg de la Reial Biblioteca). La seva obra més important i que malhauradament no ha deixat enllestida, és *La Moneda Hispánica*, indispensable a tot treball de classificació de les monedes espanyoles. Exercia la Càtedra de l'especialitat numismàtica a la Universitat Central.

Al costat de don Guillem d'Osma, En Vives Escudero fou un col·laborador entusiasta i intel·ligentíssim, que portà la col·lecció de ceràmica d'aquell patrici castellà, a l'esplendor que aconseguí. Tenia, demés de les obres de Numismàtica, altres treballs publicats, tals com: *La arqueta árabe de Palencia* i *La arqueta arábica de Gerona (Boletín de la Sociedad Española de Excursiones, 1893)* i *Antigüedades cartaginesas; La necrópolis púnica de Ibiza* (Madrid, Junta per a Ampliació d'Estudis i Investigacions científiques).

Vicens Lampérez i Romea

Nat a Madrid el 24 de març de 1861, mort, a la mateixa vila, el 19 de gener de 1923. Havia estudiat primerament a l'Institut i després a l'Escola de Belles Arts de Saragossa. Retornat a Madrid, rep a l'Escola Superior d'Arquitectura el seu títol professional, l'any 1885. Entra més tard de professor a l'Escola d'Arts i Oficis i en el 1898 passa a ocupar la càtedra de Teoria de l'Arquitectura i primer curs de Projectes a l'Escola d'Arquitectura, càtedra que mantingué fins a la seva mort. Era home d'una gran activitat com ho demostren els treballs fets dins el camp de la seva professió i les obres publicades. Dels primers cal esmentar especialment els de restauració de vells monuments hispànics (Catedrals de Burgos i Cuenca, Palau del Conestable a Burgos i el dels Ducs de l'Infantado a Madrid), algun dels quals no aconseguí, cosa freqüent, aconseguir a tothom (Vegeu la *Demostración gráfica de los errores artísticos de Vicente Lampérez en Burgos*, follet pintoresc del Conde de las Almenas). De la seva bibliografia, ben nombrosa, citem solament les obres de caràcter general o que tenen relació amb l'arquitectura catalana. En primer lloc les seves dues obres més importants: la *Historia de la Arquitectura Cristiana Española en la Edad Media*, premiada en el Concurs Martorell del 1906 (publicada en 1908-909) i la *Arquitectura Civil Española de los siglos I al XVIII*, en premsa en el moment de la mort de l'autor. A esmentar encara *El Bizantinismo en la Arquitectura Cristiana Española* (1900), *Notas sobre algunos monumentos de la Arquitectura Cristiana Española* (1901-1904), *Historia de la Arquitectura Cristiana* (1904), *Bases y medios prácticos para hacer el inventario de los monumentos arquitectónicos de España* (1907), *La Restauración de los Monumentos Arquitectónicos*, comunicació llegida l'any 1913 en el Congrés de la «Asociación Española para el Progreso de las Ciencias», *Los Palacios españoles de los siglos XV y XVI* (1913), *Las Ciudades Españolas y su arquitectura municipal al finalizar la Edad Media* (1917), etc. El professor Lampérez havia col·laborat així mateix activament en diverses revistes i publicacions locals, ultra els informes i notes donats a conèixer en els Butlletins de les Reials Acadèmies de Sant Ferran i de la Història de Madrid.

Guillem J. de Osma

Guillem d'Osma, més que home polític i més que hisendista, encara que Ministre de Finances, fou home d'estudi d'una especialitat: la ceràmica de Manisses, i en aquesta qualitat fou un dels nostres estudiosos. Ell deixà al morir la més nombrosa col·lecció d'aquest art existent, llegat que féu al fundar la Institució Museu, i una interessant aportació científica per a estudiar sos orígens.

La primera ha donat per resultat la fundació de la Institució Museu que porta el nom de Instituto de Valencia de Don Juan, regit per una junta particular independent de l'Estat, tal com són organitzats els més grans museus de la Gran Bretanya i dels Estats Units d'Amèrica. Home que coneixia a fons l'Estat espanyol i la seva administració, declara hereu de ses col·leccions el Museu Britànic en el cas que l'Administració de l'Estat s'immiscuís en el regiment dels tresors que havia aconseguit resumir.

La segona té una bibliografia curta, però sòlidament treballada, publicada en tirades curtes que donava a les biblioteques i als especialistes. Les principals són: